

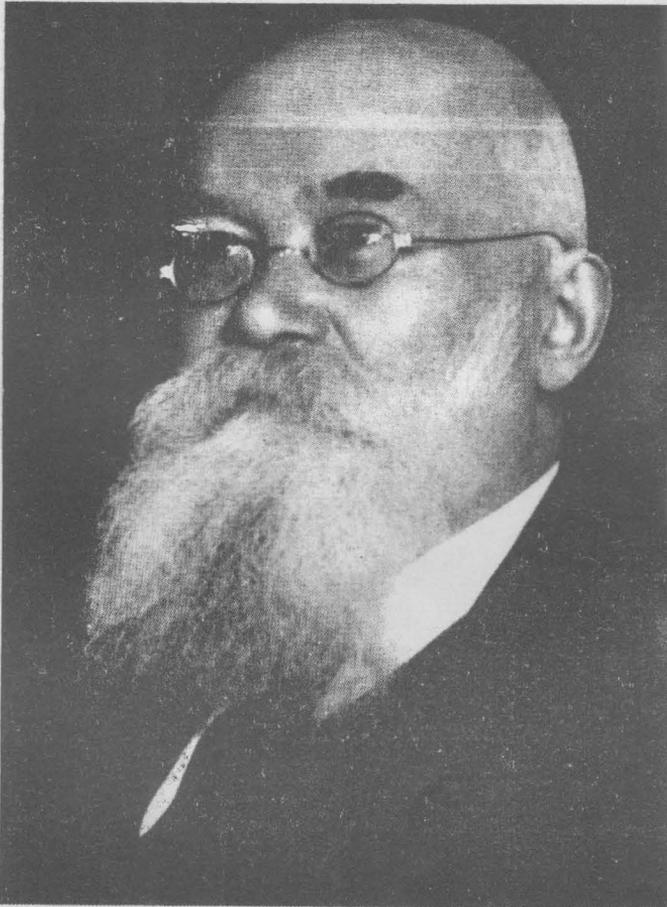
БЮДЖЕТЕНЬ

ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ
РЕСПУБЛІКИ В ДЕТРОЙТІ.

РІК 4-7.

БЕРЕЗЕНЬ 1967 КВІТЕНЬ

Ч.2 /17/.

М. Грушевський

Проф. Михайло Грушевський
Голова Української Центральної Ради
і Президент Української Народної Республіки

ВІДРОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ.

*****

"Та прийде час і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, вперешешся Бескидом,
Покотиш Чорним морем гомін волі.
І глянеш, як хазяїн домовитий,
По своїй хаті і по своїм полі."
/І.Франко/.

З вибухом російської революції для українського народу "прийшов час огнистим видом засяяти у народів вольних колі і глянути хазяїном домовитим по своїй хаті і по своїм полі".

17 березня 1917 року, за ініціативою Товариства Українських Поступовців - ТУП, в Києві засновано Українську Центральну Раду, яка на становище Голови Ради вибрала проф. Михайла Грушевського, що проживав тоді в Москві, як політичний в'язень царського уряду, бо на рідній землі в Україні царські міністри М. Грушевському прожити заборонили.

Як бачимо оцінка постаті Грушевського царською і більшовицькою московю була тожняя - і та і друга в особі Грушевського бачила найбільшого й найнебезпечнішого свого ворога і тому тримала його і царські жандарми і енкаведисти в Москві на становищі в'язня хоча й не у в'язниці, але під їх пильним оком.

З московської неволі проф. М. Грушевський приїхав до Києва 27 березня 1917 р. і, ставши на чолі Центральної Ради, як її Голова, керував українським національно-революційним рухом.

Хоча М. Грушевський був всією своєю істотою українським державником - самостійником, про те в той час бачив, що не можна висувати на порядок доби гасло "Самостійна Україна".

Отже було виставлено гасло "Україна в федерації народів Росії."

Проф. М. Галій в книжці "Михайло Грушевський Вибрані Праці" подас, що М. Грушевський деякі свої статті вміщував в газеті "Нова Рада", витяги однієї з яких хочу тут навести. Звертаючись до народностей України, М. Грушевський писав: "Ми домагаємося державного права для українського народу, в федерації народів Росії, широкої автономії України в її етнографічних межах, повноти політичного, культурного і національного життя."

Але все це не має бути і не повинно бути і не буде погрозою для інших народностей, які мешкають на Україні. Ми добуваємо державне право для української землі не для того, щоб панувати над національними меншостями України...

Право національних меншостей буде забезпечене! Білоруси, там де вони живуть у меншості на українській території, - наші найближчі брати, товариші нашої вікової неволі і боротьби за наше національне життя, великороси - походженням чи вихованням, поляки, котрі захочуть заховувати польську культуру, жиди - найбільш чисельніша з неукраїнських народностей України, яка з цього становища має право на нашу особливу увагу, чехи, молдавани, мусульмани й інші народності повинні дістати і, я певен, дістануть пропорціональне представництво в наших автономних органах..."

Михайло Грушевський жив для України, мав у плані створення Великої Соборної України від Кавказу до кордонів Словаччини, але український народ, перебуваючи протягом сотень років в московській тюрмі народів, загубив почуття державності і в більшій своїй масі не підтримав Батька Грушевського в здійсненні його планів і Україна, по роках збройної боротьби, і далі перебуває під визиском Москви.

*****

СОФІЙСЬКИЙ СОБОР.
*****

За князювання Ярослава Мудрого в 1037 році в Києві побудовано Софійський Собор. Його свосвідна архітектура та живописи завше притягала увагу археологів.

Радянська влада ліквідувала собор, як дім для молитви, назвавши його музеєм, де археологи досліджують мозаїку, фрески та різні написи на стінах, знімаючи нашарування пізнішого живопису.

Перед собором на південний схід розтяглася велика площа—Софійська. На цій площі стоїть пам'ятник гетьману Богдану Хмельницькому, який уздечкою в лівій руці осаджує рух коня, а правою, з гетьманською булавою, показує в бік Москви, нижче напис "Волим під царя московського православного."

Цей собор з площею і пам'ятником Б.Хмельницькому є свідками різних великих і малих історичних подій—маніфестацій, військових парадів та ін.

Софійська площа і пам'ятник Богданові Хмельницькому в Києві

Перший Генеральний Секретаріат (Уряд) Української Центральної Ради в 1917 році.
Сидять справа на ліво: Сизон Петлюра, С. Єфремов, В. Вишницько, Х. Барановський, І. Стешенко,
Стоять: Б. Мартос, М. Стасюк, П. Христюк.

У 50-РІЧЧЯ ЕПОХАЛЬНОЇ ПОДІЇ.

Війна 1914 - 1918 років привела Росію до революції, яка розвалила імперію і відкрила широку можливість націям-в'язням імперії творити власне життя у власних державах.

Український Народ, який з часу Переяславської угоди з Московією 1654 р. перебував під жандармським деспотизмом Російських царів, їх міністрів, генерал-губернаторів, губернаторів з безліччю російського, або зросійщеного чиновництва, цілої армії духовництва московської церкви, відновив і розпочав відбудовувати свою власну державу, бо "в своїй хаті своя правда і сила і воля", як сказав наш апостол правди Тарас Шевченко.

250 років московського панування в Україні, з її політикою цукерка й батога покалічила більшість української провідної верстви, перетворивши її на малоросів, общеросів, або "всьоравновщиків" - мені, мовляв, всерівно хто там буде зверху, аби "жалування"/заробітна платня/ йшло.

Проф. Борис Мартос - один з членів Першого Генерального Секретаріату /уряду/ Української Центральної Ради в 1917 р. в статті "Перший Універсал Української Центральної Ради" /див. Календар-Альманах Укр. Нар. Союзу на 1967 р./, кидас промінчик світла в яких тяжких і несприятливих обставинах відроджувалася Українська Державність. "...Коли організаційний Комітет Селянської Спілки скликав Полтавський Губерніяльний Селянський З'їзд, то не знайшлося нікого, хто взяв би на себе підготувати доповідь з національного питання і я мусів узяти цю доповідь на себе... Ше гірше створилося становище, коли прийшло до т.зв. "демократизації органів місцевого самоврядування". Треба було виставити по 5 кандидатів у Полтавську губерніяльну земську управу, губерніяльну продовольчу управу та в губерніяльну земельну управу, разом 15 стільки ж у повітові органи Полтавського повіту та 5 у міську управу Полтави. Опріч того треба було обрати губерніяльного і повітового комісарів та їх помішників. Отже треба було коло 40 кан-

дидатів, а серед українців ми не змогли знайти й п'яťох. ... Якраз через недостачу національно свідомої української інтелігенції в повітових, а особливо в губерніяльних містах з початку революції політичний вплив мали росіяни /обшєроси/, малороси, поляки, жи́ди, тільки не українці. ... Я поїхав до Києва щоб підшукати там відповідних кандидатів, але серед своїх знайомих не знайшов. Тоді я звернувся до Голови Центральної Ради проф. Грушевського з проханням дати для Полтави трьох осіб відповідної кваліфікації. На це він мені відповів: "Не тільки не можемо вам дати нікого, але й вас реквізуємо, бо у нас не вистачає людей".

Такий світанок української державности був по цілій Україні. Як бачимо ситуація не була такою рожевою, як де-кому здається. Тільки завдяки сильній волі і рішучості Голови Центральної Ради проф. Грушевського, членів Генерального Секретаріату як уряду та нечисельній когорті громадських діячів в центрі і в областях, Україна вступила в період відродження, про що сповістив 23-го червня 1917 р. Першу Універсал "Народе Український! Народе селян, робітників, трудяшого люду! ... Од нині самі будемо творити своє життя...". В таких обставинах відроджувалася Україна до самостійного життя.

ВІД ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УНРАДИ.

У нас одержано вказівки в справі організування святкувань 50-річниця Віднови Української Держави в рр. 1917 - 1918.

Низче подаємо їх в скороченні до відому громадянства.

"Ресорт інформації ВО. УНРади виготовив матеріял в формі доповідей, потрібний для урядження урочистостей і взагалі відзначення ювілею подій 1917-18 років в Україні.

Перша доповідь під назвою "Українська Центральна Рада - Перший Універсал" призначена для святкування, яке має відбутися в часі березень - червень 1967 року і пристосоване або до дня створення Української Центральної Ради дня 17 березня, або до відбуття Українського Національного Конгресу 19 квітня, або до проголошення Першого Універсалу 23-го червня 1917 р. Вибір часу залежить від місцевих обставин.

Друга доповідь під назвою "Українська Народня Республіка - Третій Універсал" призначена для свята, яке повинно відбутися коло 20-го листопада 1967 р. в річницю проголошення того акту.

Третя доповідь під назвою "Українська Самостійна Держава - Четвертий Універсал" має відбутися коло 22-го січня 1968 року.

Організація і переведення святкувань засадничо повинні бути здійснені спільно всіма українськими установами і угрупованнями даної країни чи міста, щоб в той спосіб скріпити і заманіфестувати нашу солідарність і нашу потужність. Для того організації, що співпрацюють з УНРадою повинні шукати порозуміння з іншими українськими організаціями...

Деякі групи і часописи виступають проти святкувань і ширять неправдиві відомості і хибні інтерпретації подій 1917 - 18 років. Це є сумним і ненормальним явищем, яке треба поборжувати і запобігти деморалізації ширших кіл української еміграції у вільному світі. Організації, що співпрацюють з УНРадою повинні рішучо протиставитись шкідливій чинності згаданих груп і часописів...

Ресорт Преси і Інформації дякує наперед всім організаціям, які прикладуть руку до урядження урочистостей..."

СЛ. П.Д-Р В.ЛИСИЙ.

/ Замість некрологу /.

Проблема правильної орієнтації в ідейному хаосі сучасного світу взагалі, а українського зокрема, ускладнюється надзвичайним загостренням боротьби, веденої методами, що ніяк не вкладаються в норми християнського світовідчуження.

Розв'язка цієї проблеми - це одне з найскладніших завдань нашого молодшого покоління. Очевидно, що це покоління шукатиме опору в своїх попередниках, шукатиме відповідних прикладів гідних наслідування, шукатиме за досвідом, що витримав пробу часу і відповідних обставин.

І чим безпосередніший, чим наочніший, чим динамічніший приклад для себе наша молодь знайде в сучасних її її попередниках тим успішніші будуть результати її змагу за українські ідеали. Бо ж ніщо інше так не переконує, як живий наглядний приклад.

Саме таким прикладом для свого оточення і був сл.п. д-р Володимир Лисий. Він належав до тієї категорії людей, які володіють здібностями відрізнити суттєве від поверхового, людей, центр уваги яких, все сконцентрованої навколо життєвих інтересів своєї нації.

Невсипущий, дбайливий працівник буквально до останніх хвилин свого трудового життя.

Ні стан здоров'я, ні похилий вік, ані несприятливі обставини неспромоглися вирвати його з передових позицій активної діяльності українства, яке він не залишав впродовж цілого свого життя і вмер, фактично на фронті змагу Української Правди за своє місце в світі.

Скромний і ввічливий, а одноразово з цим надзвичайно чутливий на ворожі зазіхання, в яких би формах вони не проявлялись, д-р В. Лисий, як фахівець міжнародного права, був незламним, невгнутим оборонцем державних прав свого народу. Його життєпис, це життєпис свідомої себе й свого призначення Української Людини, людини з великої літери, гідної наслідування.

Воєк українських армій /при штабі армії Української Народної Республіки в ранзі полковника/ уповноважений Уряду Західної Української Народної Республіки при Уряді Української Народної Республіки /як зв'язковий/, політичний діяч, публіцист, редактор - журналіст, науковець /хоть би з ділянки міжнародного права і правового статусу УРСР зокрема/, діяч наших громадських і культурних установ - ось далеко неповний перелік ділянок трудового життя д-ра Володимира Лисого.

Вихованець кращих представників старої галицької інтелігенції, д-р Лисий був не декларованим, а справжнім, діловим соборником. Ця його соборність, як і любов і відданість справі, якій він присвятив усе своє життя, промінювала на кожному його кроці, тому так легко і приємно спілкувалось з доктором. Його безпосередність, пряломініність, переконуюча ширість, заохочували, підбадьорували, надавали енергії, сповнювали довірою до української людини, скріплювали віру в її перемогу.

І ми певні, що серед свого оточення, на своєму життєвому шляху д-р Лисий служив прикладом, своєю настановою повчав, давав відповідь на одне з найбільш турбуючих молоді /та чи тільки молоді?/ питань: - в чому сенс, в чому істотність нашого перебування в цьому світі?

В прояві власної творчої ініціативи, в процесі вічного прагнення досконалості, росту, як індивідуального так і загального на шляху служіння своєму народові, народові, до якого всеціло належав д-р В.Лисий, народові, який має свою місію, своє призначення в цьому світі, місію за здійснення якої несе відповідальність, в тій чи іншій мірі, кожен член нації.

В особі сл.п.д-ра Володимира Лисого ми втратили невідомого трудівника, яких нам так бракує, яких нам так потрібно.

В.Колосюк.

Богдан Захарій і Катерина Уштан, учні 5 кл. виконали епізод з життя юнака-Тараса "Як Тарас ходив шукати стовпів залізних, які мали підпирати небо."

З свого завдання Богдан вив'язався блискуче - він відтворив постать замріяного хлопця Шевченка, який своїм допитливим дитячим розумом, свято вірить в те, що небо над землею підпирають залізні стовпи. Катерина Уштан досить вдало вела діалог з Тарасом.

Наступною точкою в програмі була в'язанка пісень з творів Т. Шевченка - "Думи мої...", "Садок вишневий коло хати...", і "Якби мені черевички...", яку виконали учениці 10 і 11 кл., а це: 1.Рома Савчук, 2.Ліда Тарнавська, 3.Христя Климишин, 4.Софія Брездень, 5.Роксоляна Прийма, 6.Аня Слюсарчук, 7.Наталка Горак, 8.Аліса Бутри, 9.Тереня Недзвецька, 10.Оксана Скипакевич, 11.Оксана Балтарович, 12.Анна Шустов, 13.Ада Легета і 14. Марія Пришляк. Перші п'ять з гітарами.

Ансамбль цих милих дівчаток з'явився перед глядачем в досить оригінальній позі - сиділи просто на підлозі і своїм художнім виконанням полонили присутніх на залі учнів школи та їх батьків, за що їх заслужено нагороджено рясними й довго не замовкаючими оплесками.

Останньою точкою програми учні 8 кл. виконали "Монтаж з творів Шевченка", автором якого була пані Бранка Кривуцька, вона ж і підготувала виконавців цього монтажу.

Велика кількість виконавців, бо 24, їх бездоганна гармонійність та відповідна інтонація були доказом того, що п.Бранка Кривуцька має ключі до юнацьких талантів, а витративши відповідний час, досягла блискучих результатів.

Ролю Кобзаря чудово виконав юнак Борис Лончина.

Рясні оплески присутніх на залі були заслуженою нагородою для виконавців, а разом з тим і для п.Кривуцької, а також для всіх професорів школи.

Відспіванням Заповіту усіма присутніми на залі закінчено цю чудову програму.

III.

В неділю 19 березня в українській Автокефальній Православній Церкві св.Андрія відслужено панахиду за спокій душ Великих Синів України - Тараса Шевченка і першого митрополита відродженої Української Автокефальної Православної Церкви Василя Липківського.

Панахиди попередило слово Настоятеля церкви Протоієрея о.Олександра Биковця, який подав глибокий аналіз діяльності цих двох велетнів духа.

IV.

23-го квітня в неділю відбудеться ще одна академія вшанування Кобзаря Тараса в залі Українського Народнього Дому по вул. Мартін. Початок о год.3.30 після полудня.

Академію готують і будуть проводити наша золота молодь - Парафіяльної Школи при парафії Св.Івана Хрестителя, школи т-ва "Рідна Школа" Детройт-захід, відділ Пласту і СУМА також Детройт-Захід.

Досить цікава і багата змістом програма - дві доповіді /англійська і українська мови/, хор парафіяльної школи, деклямації, а також від Пласту - Студія Вандуристів під керівництвом М.Лісківського.

Таку програму варто послухати тим більше, що виконає її наша молодь, яку ми готуємо в достойне заступство наше.

Масовою участю в цій академії докажемо, що свою молодь ми розцінюємо як гідних наслідників своїх батьків і української спільноти поза Батьківщиною.

За Ваші заощадження виплатить Вам більше
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

„САМОПОМІЧ“

Selfreliance - Detroit Federal Credit Union

11838 JOS. CAMPAU AVENUE
DETROIT 12, MICHIGAN
Tel.: TW 1-4100

Branch:
6690 MICHIGAN AVENUE
DETROIT 10, MICHIGAN
Tel.: TA 6-2880

Branch:
4400 EAST 11 MILE RD.
WARREN, MICHIGAN

Вона дає Вам:

1. $4\frac{1}{4}\%$ РІЧНОЇ ДИВІДЕНДИ ДВА РАЗИ В РОЦІ.
2. БЕЗПЛАТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ ДО \$1,000.

Вона дає кредит вигідний і дешевий з забезпеченням довгу на випадок смерті або повної непрацездатності. НА АВТА позички мають обнижені відсотки.

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ

Universal Slavic Printers

ВИКОНУЄ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ СКОРО, СОЛІДНО
І ДЕШЕВО

2209 Caniff Avenue, Hamtramck, Michigan
Tel.: 365-9130

Власник — Петро Майсюра

Package Express & Travel Agency, Inc.

GIFT PARCELS SHIPPED TO U.S.S.R.
11339 Jos. CAMPAU Ave., HAMTRAMCK, MICHIGAN, 48212
Tel. 365-6740

У К Р А Ї Н С Ь К Е В И С И Л К О В Е Б Ю Р О
під керівництвом БОГДАНА УХАЧА
Пересилає ЛІЦЕНЗІЙОВАНІ посилки в УКРАЇНУ і СССР
Приймає замовлення на : ХАРЧОВІ ПОСИЛКИ
Висилає ЛЕТУНСЬКІ ліцен. посилки в дні надання
ПОВНА ГАРАНТІЯ - СКОРА ДОСТАВА - КРЕДИТ

ПОСИЛКИ З ТОВАРАМИ І ХАРЧАМИ ВИСИЛАЙТЕ

ЧЕРЕЗ ФІРМУ ІВАНА ЖУРКІВСЬКОГО

IWAN ZURKIWSKY

EXPORT CO.

11415 Jos. Campau, Hamtramck, МІСН., 48212

Tel.: 365-6350

ТОВАРУ НА СКЛАДІ ДО ВИБОРУ І КОЛЬОРУ

COMPLIMENTS OF

— P. C. JEZEWSKI DRUGS —

PRESCRIPTIONS — HERBS — CHEMICALS

10042 JOS. CAMPAU, HAMTRAMCK, MICH., 48212

Тел. TR 2-5898

Всякого роду матеріяли дістанете найдешевше у фірмі

Cosmos Parcels Express Corp.

Власник фірми — **ВАСИЛЬ СПІСАРЧУК**

Централа: **11333 Jos. Campau, Hamtramck, 48212, Тел. 365-5255**

СКЛЕП ЖІНОЧОГО ОДЯГУ 19185 ЛІВЕРНОЙС, ТЕЛ. 864-1570

— Фірма висилає пачки ліцензійовані до всіх країн СССР —
Харчові пачки вільні від мита — Кредит для всіх без відсотків

Користайтеся послугами українського висилкового бюро

ПЕТРА РОГАТИНСЬКОГО

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

6460 Michigan Ave., Detroit 10, Michigan

Tel.: TA 5-7560

Скора і фахова обслуга — Гарантована доставка — низькі ціни